

Diplomová práce

Jméno a příjmení (student): Lucie Rychnová.....

Vedoucí práce: Prof.Dr. Mojmír Horyna.....

Posudek vedoucího práce:

Lucie Rychnová si zvolila za téma své diplomové práce život a dílo architekta vrcholného baroka Filipa Spannbruckera. Ve své práci prokázala schopnost široce koncepčního založení výzkumu i kombinace historických a umělecko-historických metod, i sklon a schopnost k zasazení historické problematiky do širších teoretických souvislostí.

V první kapitole se vyrovnala stručně ale výstižně s nepočetnou starší literaturou a již přesně charakterizovala postavení Filipa Spannbruckera v dobových souvislostech jako typického menšího mistra, tedy jednoho z těchto umělců, kteří v návaznosti na díla geniů podstatně utvářeli barokní stavební kulturu v Čechách a tím i působivou podobu naší země.

V kapitole věnované stručnému životopisu umělce (str. 9-15) shrnula všechna dosud dostupná fakta, z nichž mimořádně jsou zajímavé zprávy a o okruhu umělců, se kterými se Spannbrucker stýkal v Praze, především architekt Giovanni Antonio Lurago, štukatér Jan Petr Palliardi či Malíř Kristián Luna. O prvním víme, že patřil k významným stavebním podnikatelům v Praze a byl v kontaktech i s Janem Blažejem Santonin, Druhý pracoval několikrát na stavbách Giovanni Battista Alliprandiho a poslední byl inspirátorem a inventorem budování poutního místa P. Marie Vítězné na Bílé hoře u Prahy, do jehož podoby rovněž výrazně zasáhl Santini. Už tato fakta jasně naznačují, že v pražském prostředí se Spannbrucker nepohyboval na periferii dobové tvorby. Ostatně i další jeho životní osudy – a především spolupráce se Santonin při stavbě kaple v Panenských Břežanech – dokládají dobře zdroje Spannbruckerova uměleckého názoru.

Kapitola sledující chronologicky objednavatele Spannbruckerových děl (str. 16-36), je velmi dobře napsanou sondou do vztahu mezi stavebníkem a stavitelem v barokním období a specifickými typy tohoto vztahu i v souvislosti se specifikou architektonických zakázek. Právem je věnován a nejobsáhlejší pozornost osobnosti Františka Josefa hraběte Schlicka, pro kterého stavěl Spannbrucker téměř po celou dobu svého života. V souvislosti s pracemi pro tohoto objednavatele měl možnost rovněž poznat blíže architekturu Jeana Baptiste Mathese, která pro něj také byla významnou inspirací. Již v této kapitole řeší autorka některé atribuční otázky, když s dobrou argumentací připisuje Spannbruckerovi stavbu zámku v Jičíněvsi a na základě přesvědčivých úvah vylučuje z jeho díla stavbu kaple P. Marie Pomocné v Kouřimi. V případě druhé stavby lze souhlasit i s navrženým připsáním díla Janu Jakobu Voglerovi.

Posléze další kapitola (str. 37-56) je věnována pokusu o propracovanější charakteristiku uměleckého profilu architekta Filipa Spannbruckera. K již výše formulovaným postřehům o významu Santiniho a Mathesovy tvorby připojuje i odkaz na možnou inspiraci dílem Františka Maxmiliána Kaňky a posléze upozorňuje i na možné a zajímavé rakouské vlivy (str. 47 ad.). Vzhledem k tomu, že Filip Spannbrucker pocházel se Solnohradska a ve svém rodném kraji se vyučil, je jeho poznání Fischerovy stavby seminárního kostela v Salzburgu velmi pravděpodobné, stejně jako nelze vyloučit ani to, že během tovaryšské cesty poznal Spannbrucker obojí Rakousy a Vídeň. Vskutku zajímavě k této možnosti ukazuje autorčin rozbor

nejvýznamnějším exteriéru kostela sv. Jakuba Většího v Kopidlně, nepochybně nejvýznamnějšího umělcova díla, které je ve vztahu k době svého vzniku i realizaci pozoruhodně slohově pokročilou.

K práci je dále připojen katalog, který zachycuje 18 staveb, u nichž lze mít Spannbruckerovo autorství za jisté. Ten však není zpracován přísnou formou vědeckého katalogu, ale spíše jako široce komentovaný seznam prací. Při popisu světských staveb Spannbruckera se autorka nevěnovala jejich interiérové dispozici a alespoň letmé charakteristice vnitřního prostorů. Souviselo to možná s faktem, že soukromé objekty jsou obtížně přístupné, nicméně poznání a dokumentace řešení vnitřního prostorů i světských staveb by mohlo ještě prohloubit naše znalosti Spannbruckerova umění.

V závěru sama autorka ještě realisticky uvádí další kroky, které by v průzkumu činnosti Filipa Spannbruckera a obou jeho synů chtěla podniknout. Nicméně již teď lze říci, že odvedla velice dobrý základní výzkum, ze kterému by měla vyrůst monografie, která by byla publikována.

Práce svým pojetím i provedením splňuje všechny nároky kladené na diplomovou práci a proto ji s plným přesvědčením

doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 1. září 2008

Prof. Dr. Mojmir Horyna
podpis vedoucího diplomové práce